

คำชี้แจง

เครื่องมือวัดและประเมินความสามารถและทักษะ
ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
“ด้านทักษะชีวิต”

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง

๑. บทบาทของสถานศึกษา

๑.๑ ผู้บริหารและครูจะต้องดำเนินการพัฒนาให้ผู้เรียนได้มีคุณภาพด้านทักษะชีวิตเป็นไปตามหลักสูตรโดยมีจุดเน้นตามนโยบายที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง

๑.๒ แจ้งให้ผู้เรียนทราบและเข้าใจล่วงหน้าถึงวัตถุประสงค์ ระยะเวลาในการประเมินตามจุดเน้นที่กำหนดเพื่อความร่วมมือในการใช้แบบวัดนี้

๑.๓ ผู้เรียนและครูต้องทำความเข้าใจกับนักเรียนว่า ผลการวัดและประเมินนี้มุ่งเน้นพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนตามสมรรถนะสำคัญที่กำหนดไว้ในหลักสูตรไม่นำไปใช้ในการตัดสินผลการเรียน

๒. การใช้เครื่องมือ

๒.๑ นำเครื่องมือของแต่ละชั้นไปวัดและประเมินนักเรียนใน ๒ ลักษณะ คือ

๒.๑.๑ ใช้ประเมินนักเรียนตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านทักษะชีวิตตามจุดเน้นของแต่ละชั้น และรายงานผลต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๑.๒ ใช้ประเมินความคงทน ด้านทักษะชีวิตของนักเรียนที่เลื่อนชั้นเรียนไปชั้นที่สูงขึ้น เช่น นำเครื่องมือของชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ไปใช้กับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

๒.๒ ให้สถานศึกษาใช้เครื่องมือประเมินให้เกิดประโยชน์สูงสุดสามารถนำไปใช้ได้หลายครั้ง โดย

๒.๒.๑ ไม่ให้นักเรียนเลือกคำตอบลงในแบบวัดหรือข้อคิดเขียนต่าง ๆ (ให้ใช้กระดาษคำตอบ)

๒.๒.๒ เก็บแบบวัดและเฉลยไว้ในลักษณะเอกสารลับทางราชการเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่ควรให้นักเรียนทุกชั้นดูเฉลยแม้จะประเมินผ่านไปแล้ว

๓. ระยะเวลาในการประเมิน

๓.๑ การประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านทักษะชีวิตที่ต้องรายงานผลตามโปรแกรมติดตามของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สถานศึกษาดำเนินการปีละ ๑ ครั้ง ปลายภาคเรียนที่ ๒ (ภายในเดือนมกราคม)

๓.๒ การประเมินเพื่อตรวจสอบความคงทนของทักษะชีวิตตามจุดเน้นในชั้นที่ผ่านมาให้นักเรียนดำเนินการประเมินในปลายภาคเรียนที่ ๑ (ภายในเดือนสิงหาคม)

๔. การดำเนินการสอบ

๔.๑ ให้สถานศึกษามอบหมาย/แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสอบ เช่น การสอบวัดความรู้โดยทั่วไปของสถานศึกษา

๔.๒ จัดสถานที่หรือห้องสอบให้เป็นไปตามความเหมาะสม

๔.๓ ควบคุม กำกับ ดำเนินการสอบอย่างเคร่งครัดเพื่อให้การดำเนินการสอบและผลของการสอบมีประสิทธิภาพสูงสุด

๔.๔ ให้ผู้ดำเนินการสอบศึกษาและปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้

๕. การตรวจให้คะแนนแปลผล

๕.๑ การตรวจให้คะแนน

- แบบวัดทุกฉบับ ตรวจให้คะแนนตามเฉลยข้อละ ๑ คะแนน ตอบถูกต้องได้ ๑ คะแนน ตอบไม่ถูกต้อง ๐ คะแนน
- ครูผู้สอนตั้งกรรมการตามที่สถานศึกษามอบหมายเป็นผู้ตรวจให้คะแนนตามเฉลยและสรุปผล/แปลผล

๕.๒ การแปลผล

การให้ระดับคุณภาพและแปลผลตามเกณฑ์การประเมินให้นำคะแนนที่ได้ของนักเรียนแต่ละคนมากำหนดระดับคุณภาพและแปลความหมาย ดังนี้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓

คะแนน ๑๘-๒๐ คะแนน หมายถึง มีทักษะชีวิตในระดับดีเยี่ยม

คะแนน ๑๔-๑๗ คะแนน หมายถึง มีทักษะชีวิตในระดับดี

คะแนน ๑๐-๑๓ คะแนน หมายถึง มีทักษะชีวิตในระดับผ่าน

คะแนน ๐-๙ คะแนน หมายถึง มีทักษะชีวิตในระดับไม่ผ่าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖

คะแนน ๒๖-๓๐ คะแนน หมายถึง มีทักษะชีวิตในระดับดีเยี่ยม

คะแนน ๒๑-๒๕ คะแนน หมายถึง มีทักษะชีวิตในระดับดี

คะแนน ๑๕-๒๐ คะแนน หมายถึง มีทักษะชีวิตในระดับผ่าน

คะแนน ๐-๑๔ คะแนน หมายถึง มีทักษะชีวิตในระดับไม่ผ่าน

๖. การรายงานผลการประเมิน

๖.๑ การรายงานผลสรุปเพื่อรายงานประสิทธิภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- ให้บันทึกคะแนนของนักเรียนในแต่ละตัวชีวิตลงในแบบบันทึกสรุปผลการประเมินในแต่ละชั้น ตามแบบที่กำหนด และนำผลการประเมินเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมรายงานผลระดับความสำเร็จของการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น (ร้อยละของผู้เรียนที่ต้องผ่านเกณฑ์การประเมินในแต่ละชั้น) บันทึกลงในโปรแกรมเพื่อรายงานผลต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

๖.๒ การรายงานผลสรุปการประเมินตรวจสอบความคงทนในทักษะชีวิตของนักเรียนจากชั้นที่ผ่านมาให้ใช้แบบบันทึกของชั้นที่ผ่านมาแต่ไม่ต้องรายงานผลให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ ให้นำข้อมูลที่ได้ไปทำการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนต่อไป

๗. การนำผลการประเมินไปใช้

๗.๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาและสถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศจากการประเมินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นด้านทักษะชีวิต เพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งในการสรุปผลปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนความสำเร็จในการพัฒนาผู้เรียนและนำไปสู่การตัดสินใจในเชิงนโยบายต่อไป

๗.๒ สถานศึกษานำข้อมูลจากการประเมินของนักเรียนไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาทั้งในระดับชั้นรายบุคคล ซึ่งอาจดำเนินการได้ดังนี้

- ส่งมอบข้อมูลนักเรียนให้กับผู้สอนในชั้นที่นักเรียนเลื่อนชั้นไปเรียนในปีต่อไปเป็นผู้ปรับปรุงพัฒนานักเรียนต่อไป
- นักเรียนที่มีผลการประเมินผ่าน ดี และดีเยี่ยม ให้ศึกษาว่ายังมีจุดด้อยในทักษะชีวิตตามตัวชี้วัดใดอยู่บ้างให้พัฒนาเพิ่มเติมในส่วนนั้น ส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ให้ศึกษาเร่งรัดปรับปรุง/พัฒนาให้นักเรียนมีทักษะชีวิตตามหลักสูตรต่อไป
- ผลการประเมินตรวจสอบความคงทนในทักษะชีวิตของนักเรียนตามจุดเน้นในปีที่ผ่านมา ให้นำไปใช้ปรับปรุง/พัฒนานักเรียนตามจุดเน้นดังกล่าว เช่นเดียวกัน

แบบบันทึกผลการประเมินทักษะชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
ประเมิน วันที่เดือน.....พ.ศ.

คำชี้แจง ในช่องรายการประเมินให้บันทึกคะแนนที่ได้ ในช่องผลการประเมินให้ทำเครื่องหมาย ✓

เลข ที่	ชื่อ - สกุล	รวมคะแนน (๓๐)	ผลการประเมิน			สรุป
			ผ่าน			
			ไม่ผ่านเกณฑ์ (๐-๑๔)	พอใช้ (๑๕-๒๐)	ดี (๒๑-๒๕)	
๑	เด็กชายไมตรี งามสี	๑๖		✓		ผ่าน
๒	เด็กหญิงเพ็ญ พูพาน	๑๗		✓		ผ่าน
๓	เด็กหญิงศรี ล้ำเลิศ	๒๓			✓	ผ่าน
๔	เด็กชายพลอย ชูถ่ม	๑๒	✓			ไม่ผ่าน
๕	เด็กหญิงวัน สดใส	๑๖		✓		ไม่ผ่าน
รวมจำนวนคน			๕			
ร้อยละ						

* เกณฑ์การตัดสิน ๑๕ คะแนนขึ้นไปถือว่าผ่าน

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน
(.....)
ตำแหน่ง.....

การนำผลการประเมินเข้าระบบเว็บไซต์ฐานข้อมูลสถานศึกษา

๑. จำนวนนักเรียนทั้งหมดในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ใส่ในช่องเป้าหมาย เท่ากับ ๕ (คน)
๒. จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน สรุปใส่ในช่องผลงานที่ได้ เท่ากับ ๔ (คน)

เฉลยแบบวัดทักษะชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ข้อ	ชั้น	ป.๖
		คำตอบ
๑		๓
๒		๓
๓		๔
๔		๒
๕		๒
๖		๓
๗		๔
๘		๓
๙		๒
๑๐		๒
๑๑		๑
๑๒		๔
๑๓		๑
๑๔		๒
๑๕		๑
๑๖		๒
๑๗		๑
๑๘		๒
๑๙		๑
๒๐		๒
๒๑		๒
๒๒		๒
๒๓		๔
๒๔		๓
๒๕		๓
๒๖		๔
๒๗		๑
๒๘		๓
๒๙		๓
๓๐		๒

เครื่องมือวัดและประเมินความสามารถและทักษะ
ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
“ด้านทักษะชีวิต”

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

แบบวัดทักษะชีวิต

คำชี้แจง

๑. แบบวัดทักษะชีวิตตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนฉบับนี้ เป็นแบบเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการวัดทักษะชีวิตของนักเรียนเพื่อสรุปผลตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
๒. แบบวัดฉบับนี้มี ๓๐ ข้อ
๓. นักเรียนมีเวลาในการทำแบบวัดฉบับนี้ ๓๐ นาที
๔. ตัวอย่างคำถามและวิธีตอบ

ตัวอย่างคำถาม

(๑) วิชาได้รับคำชมเชยจากครูในการทำโครงการภาษาไทย เขาจึงนำผลงานของตนเองเสนอไว้ที่ป้ายนิทรรศการของห้องเรียน ถ้านักเรียนเป็นวิชา จะทำเช่นเดียวกับวิชา เพราะเหตุใด

๑. ทำตามที่ครูแนะนำ
๒. เพื่อน ๆ ขอร้องให้ทำ
๓. ทำตามข้อตกลงของห้องเรียน
๔. ภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง

วิธีตอบ

ถ้านักเรียนคิดว่าตัวเลือกที่ ๑ เป็นคำตอบที่ถูกหรือเหมาะสมที่สุด ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบตรงกับหมายเลขข้อที่ต้องการ ดังนี้

ข้อ	๑	๒	๓	๔
○	X			

ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ขีดฆ่าคำตอบเดิมแล้วทำเครื่องหมาย X ลงในข้อใหม่

ข้อ	๑	๒	๓	๔
○	X		X	

๑) ปกติสาธิตวาดภาพได้ไม่ดีนัก เขาจึงอ่านตำราเกี่ยวกับการวาดภาพ ฝึกวาดภาพบ่อย ๆ ระยะเวลาหลังภาพของสาธิตมักได้รับความชื่นชมจากครูและเพื่อน ๆ สาธิตนำภาพวาดภาพแรกที่ได้รับคำชมจากครูไปใส่กรอบประดับไว้ที่บ้าน นักเรียนคิดว่าสาธิตทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด

๑. เขาชอบภาพนั้นมากที่สุด
๒. เป็นภาพที่ครูและเพื่อน ๆ ชอบ
๓. เป็นภาพที่ทำให้เขาภาคภูมิใจเป็นครั้งแรก
๔. เป็นภาพที่ทำให้เขาต้องใช้ความพยายามมากที่สุด

๒) สงบมีฐานะยากจน เขาต้องทำงานพิเศษนอกเวลาเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเล่าเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับ นักเรียนชอบคำพูดของสงบตามข้อใดมากที่สุด

๑. “ผมดีใจที่ได้เรียนหนังสือ”
๒. “ผมโชคร้ายที่เกิดมาเป็นคนจน”
๓. “ผมภาคภูมิใจที่หาเงินเล่าเรียนจนจบ”
๔. “บางครั้งผมรู้สึกท้อแท้แต่ก็ต้องอดทน”

๓) ปราโมทย์เคยได้รับคำชมเชยจากครูและเพื่อน ๆ ว่าเป็นคนพูดเก่ง จึงอาสาเป็นพิธีกรการจัดกิจกรรมรอบกองไฟในการเข้าค่ายคณิตศาสตร์ นักเรียนคิดว่าปราโมทย์ทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด

๑. อยากมีส่วนร่วมในกิจกรรมรอบกองไฟ
๒. ต้องการให้เป็นที่รู้จักของเพื่อนมากขึ้น
๓. เชื่อว่าจะทำได้เพราะเป็นคนพูดเก่ง
๔. เชื่อว่าจะทำได้เพราะมีประสบการณ์มาก่อน

๔) ถ้านักเรียนมีผลการเรียนในภาคเรียนนี้สูงขึ้นมาก นักเรียนจะกระทำตามข้อใด

๑. ไม่ต้องบอกใครเพราะจะเป็นการโอ้อวด
๒. รีบโทรศัพท์บอกข่าวดีกับพ่อแม่
๓. จัดเลี้ยงฉลองกับเพื่อนสนิท
๔. รีบบอกให้เพื่อน ๆ ทราบ

๕) สายบัวพยายามถักริมผ้าเช็ดหน้าผืนแรกตามที่ครูสอนจนเสร็จ ครูบอกว่าฝีมือของสายบัวยังไม่ดี ต้องฝึกฝนอีก แต่สายบัวก็นำผ้าเช็ดหน้าผืนนั้นไปซักรีดและเก็บไว้อย่างดี ถ้านักเรียนเป็นสายบัว จะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด

๑. เก็บไว้เพื่อแก้ไขในภายหลัง
๒. เป็นงานชิ้นแรกที่ทำจนเสร็จ
๓. จะได้เตือนใจที่ถูกลดตำหนิฝีมือ
๔. ไม่มีโอกาสทำผ้าเช็ดหน้าผืนใหม่อีก

- ๖) สุดสวยชอบร้องเพลง จึงหมั่นฝึกฝนและเข้าประกวดร้องเพลงในงานต่าง ๆ ได้รับรางวัลอยู่เสมอ นักเรียนคิดว่าสุดสวยทำเช่นนั้น เพราะเหตุใด
๑. อยากมีรายได้พิเศษ
 ๒. อยากเอาชนะคนอื่น
 ๓. รู้ว่าตนเองมีจุดเด่นในการร้องเพลง
 ๔. คิดว่าตนเองเก่งกว่าคนอื่น
- ๗) ในงานวันปิดภาคเรียน โรงเรียนจัดให้มีการแสดงความสามารถของนักเรียนแต่ละชั้น เดชามีความสามารถในการปอกมะพร้าวได้รวดเร็ว ถ้านักเรียนเป็นเดชาก็จะทำตามข้อใด
๑. แสดงวิธีปอกมะพร้าวให้เพื่อน ๆ ดู
 ๒. ชวนเพื่อนไปแสดงความสามารถด้วยกัน
 ๓. บอกเพื่อนสนิทให้เสนอตนเองเป็นตัวแทนห้อง
 ๔. บอกถึงความสามารถของตนเองให้เพื่อนพิจารณา
- ๘) ดุสิตมีผลการเรียนภาษาอังกฤษไม่ดี เขาจึงปรับปรุงตัวเองด้วยการตั้งใจเรียนมากขึ้น เมื่อกลับบ้านหมั่นทบทวนและอ่านหนังสือทุกวัน ทำให้คะแนนวิชาภาษาอังกฤษสูงขึ้น ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของดุสิต นักเรียนจะกระทำตามข้อใด
๑. บอกดุสิตว่าควรทำอย่างนี้ทุกวิชา
 ๒. บอกดุสิตว่าเขาควรขยันก่อนหน้านี้นี้
 ๓. เล่าการกระทำของดุสิตให้เพื่อน ๆ ฟัง
 ๔. บอกกับคนอื่น ๆ ว่าถ้าขยันใคร ๆ ก็ทำได้
- ๙) ครอบครัวของสมพรเป็นครอบครัวที่อบอุ่น พ่อแม่พี่น้องต่างรักใคร่ไม่เคยทะเลาะเบาะแว้งกันเลย สมพรเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังด้วยความภาคภูมิใจในครอบครัวของตนเองเป็นอย่างมาก ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของสมพร นักเรียนจะทำตามข้อใด
๑. ไปเยี่ยมบ้านของสมพรเพื่อหาข้อเท็จจริง
 ๒. เล่าเรื่องที่สมพรภาคภูมิใจให้คนในครอบครัวฟัง
 ๓. ให้สมพรเล่าเรื่องครอบครัวของตนเองให้ฟังบ่อย ๆ
 ๔. สอบถามเพื่อน ๆ ว่าสมพรเล่าความจริงหรือไม่
- ๑๐) ดารณีเก็บเงินของเพื่อนที่ทำตกหายได้ จึงนำไปมอบให้คุณครูประกาศหาเจ้าของ ถ้านักเรียนเป็นเจ้าของเงินที่ดารณีเก็บได้ นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร
๑. บอกดารณีว่าตนเองกำลังเดินกลับไปหาเงินที่ตกอยู่พอดี
 ๒. เขียนบรรยายการกระทำของดารณีในเรียงความส่งครู
 ๓. บอกดารณีว่าตนเองก็เคยนำเงินที่เก็บได้ไปมอบครู
 ๔. เขียนเรียงความเรื่อง “เงินหาย”

- ๑๑) มินตราตามคุณยายไปทำบุญที่วัด เห็นว่าใบไม้ตกเกลื่อนกลาดลานวัด วันต่อมา จึงชวนเพื่อน ๒-๓ คน ไปกวาดลานวัด ถ้านักเรียนเห็นมินตราทำเช่นนั้น นักเรียนจะทำตามข้อใด
๑. เล่าเรื่องมินตราและเพื่อน ๆ ให้คุณครูฟัง
 ๒. คอยดูว่ามินตราจะทำอย่างนี้อีกหรือไม่
 ๓. บอกมินตราว่าควรปรึกษาครูก่อน
 ๔. ถ้ามินตราทำแบบนี้เพื่ออะไร
- ๑๒) พนิดาเก่งคณิตศาสตร์ จึงจัดทำแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ให้น้อง ๆ ชั้น ป.๕ ที่สนใจ ไปใช้ เป็นที่ชื่นชอบของน้อง ๆ ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของพนิดา นักเรียนจะทำอย่างไร
๑. บอกพนิดาให้ช่วยเพื่อนในชั้นก่อน
 ๒. นำแบบฝึกหัดที่พนิดาจัดทำไปศึกษาดู
 ๓. บอกให้พนิดาเก็บเงินค่าแบบฝึกทักษะบ้าง
 ๔. บอกเพื่อนคนอื่นว่าแบบฝึกทักษะของพนิดาน่าใช้มาก
- ๑๓) ปกรณ์มีฝีมือในการหล่อปูนพลาสเตอร์เป็นตุ๊กตารูปต่าง ๆ แล้วนำมาระบายสี ให้สวยงาม นำไปวางขายในงานต่าง ๆ ตามโอกาส ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของปกรณ์ ได้เห็นผลงานของปกรณ์แล้วจะทำอย่างไร
๑. บรรยายความสวยงามของตุ๊กตาของปกรณ์ให้น้องฟัง
 ๒. ขอผลงานของปกรณ์ที่วางขายไปเป็นที่ระลึก
 ๓. เล่าเรื่องการขายสินค้าอื่น ๆ ให้ปกรณ์ฟัง
 ๔. รอคูผลงานชิ้นต่อไปของปกรณ์
- ๑๔) เพื่อนหลายคนไม่ค่อยพอใจสาริณีที่ต้องช่วยพ่อแม่ขายผักสดในตลาด เพื่อนชวนไปไหนก็ไม่ไป ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนสนิทของสาริณี นักเรียนจะทำอย่างไร
๑. บอกเพื่อน ๆ ไม่ให้รบกวนสาริณี
 ๒. บอกเพื่อน ๆ ว่าสาริณีทำถูกต้องแล้ว
 ๓. บอกสาริณีว่าควรไปเที่ยวกับเพื่อน ๆ บ้าง
 ๔. ช่วยสาริณีขายผักเพราะเห็นว่าเป็นการกระทำที่ดี
- ๑๕) พิทยาเกิดความสงสัยในการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษคำหนึ่ง เนื่องจากคุณครู ที่สอนออกเสียงต่างจากที่เคยได้ยินพิธีกรทางโทรทัศน์ออกเสียง ถ้านักเรียนเป็นพิทยานักเรียนจะทำอย่างไร
๑. บอกคุณครูว่าน่าจะออกเสียงผิดเพราะเคยได้ยินพิธีกรทางโทรทัศน์ออกเสียงอีกแบบหนึ่ง
 ๒. เก็บความสงสัยไว้เพราะไม่รู้ว่าครูหรือพิธีกรออกเสียงได้ถูกต้อง
 ๓. คอยสังเกตคนอื่นออกเสียงเมื่อมีโอกาส
 ๔. ไม่ถามข้อสงสัยเพราะกลัวครูไม่พอใจ

๑๖) กำชับวิงกระหืดกระหอบมาชวนกรรมและเพื่อน ๆ ไปแก้แค้นนักเรียนห้องข้าง ๆ ที่ต้อยหน้าตนเอง ถ้านักเรียนเป็นกรรม นักเรียนจะอย่างไร

๑. ไปช่วยกำชับทันที
๒. ห้ามกำชับและให้ไปบอกคุณครู
๓. ไปห้ามทั้งสองฝ่ายไม่ให้ชกต่อยกัน
๔. สนับสนุนให้กำชับและเพื่อน ๆ ไปแก้แค้นเพราะถูกรังแก

๑๗) นุจรีมักจะทำการบ้านไม่เสร็จ และขอลอกการบ้านของนารีซึ่งเป็นคนเรียนเก่งอยู่เสมอ ถ้านักเรียนเป็นนารีจะอย่างไร

๑. บอกนุจรีตรง ๆ ว่าเธอทำไม่ถูกต้อง
๒. ตอว่านุจรีก่อนแล้วจึงให้ลอกการบ้าน
๓. ให้นุจรีลอกการบ้านต่อไปเพราะสงสาร
๔. ให้นุจรีลอกการบ้านต่อไปเพราะกลัวนุจรีจะโกรธ

๑๘) ครูขอให้ประภาเป็นตัวแทนนักเรียนไปแข่งขันตอบคำถามจากสารานุกรมในระดับกลุ่มโรงเรียน เพื่อคัดเลือกไปแข่งขันในระดับจังหวัดต่อไป ถ้านักเรียนเป็นประภาจะอย่างไร

๑. ตอบรับถ้ามีคนช่วยแนะนำให้
๒. ตอบรับทันทีเพราะมั่นใจว่าตนเองทำได้
๓. บอกครูว่าขอคิดก่อนเพราะไม่แน่ใจว่าจะทำได้
๔. ตอบปฏิเสธทันทีเพราะไม่เชื่อความสามารถของตนเอง

๑๙) คุณครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่จะจัดในงานปิดภาคเรียน เพื่อน ๆ ต่างเสนอกิจกรรมอย่างหลากหลาย อนุชอยากให้มีการจัดกิจกรรมแข่งขันกีฬาด้วย ถ้านักเรียนเป็นอนุชจะอย่างไร

๑. ยกมือเสนอทันที
๒. บอกเพื่อนที่นั่งข้าง ๆ ให้ช่วยเสนอ
๓. ไม่เสนอเพราะกลัวครูจะถามรายละเอียด
๔. ไม่เสนอเพราะคาดว่าเพื่อนบางคนจะเสนอตรงกัน

๒๐) จันทรากำลังออกแบบปกรายงานกลุ่มอยู่ เห็นราตรีเดินเข้ามาพอดี จึงถามความคิดเห็นของราตรี ราตรีเห็นว่าแบบปกรายงานของจันทรายังไม่ดีเท่าที่ควร ถ้านักเรียนเป็นราตรี นักเรียนจะทำเหมือนข้อใด

๑. พุดเปรย ๆ ว่าแบบนี้ก็น่าจะใช้ได้
๒. แสดงความเห็นตรงไปตรงมา
๓. ไม่ออกความเห็นเพราะทำงานคนละกลุ่ม
๔. บอกจันทราว่าดีแล้วเพราะกลัวจันทราเสียใจ

๒๑) นักเรียนมีกิจกรรมที่เห็นว่าจะเป็นผลดีต่อนักเรียน โรงเรียนและสิ่งแวดล้อม แต่ต้องใช้เวลาานาน เมื่อเข้าประชุมสถานักเรียน สังเกตเห็นว่ากรรมการหลายคนไม่เห็นด้วย กับกิจกรรมที่ใช้ระยะเวลาานาน นักเรียนจะทำอย่างไร

๑. เสนอกิจกรรมให้พิจารณาแม้จะไม่มีคามมั่นใจ
๒. เสนอกิจกรรมให้พิจารณาเพราะเชื่อว่าจะชี้แจงให้เข้าใจได้
๓. ไม่เสนอกิจกรรมให้พิจารณาเพราะไม่มั่นใจว่ากรรมการจะชอบ
๔. ไม่เสนอกิจกรรมให้พิจารณาเพราะมั่นใจว่ากรรมการจะไม่พิจารณาเห็นชอบ

๒๒) คุณครูบอกนักเรียนชั้น ป.๖ ว่าโรงเรียนจะจัดงานวันอำลาโรงเรียน และถามว่าใครมีความสามารถพิเศษที่จะแสดงในงานนี้บ้าง อรมีความสามารถในการตีขิมและคิดว่าตนสามารถแสดงในงานนี้ได้ ถ้านักเรียนเป็นออร์จะทำอย่างไร

๑. บอกเพื่อนว่าให้ช่วยเสนอชื่อตนเอง
๒. อาสาที่จะเล่นขิมในงานของโรงเรียน
๓. ถ้าเพื่อนเสนอชื่อตนเองก็จะทำ
๔. ถ้าครูขอให้ทำก็เต็มใจ

๒๓) เพื่อน ๆ ส่วนใหญ่เสนอชื่อให้เอกพลเป็นหัวหน้าห้อง เพราะเห็นว่ามีความสามารถและเป็นที่ยอมรับของเพื่อน ๆ ถ้านักเรียนเป็นเอกพล นักเรียนจะให้คำตอบกับเพื่อน ๆ อย่งไร

๑. ตอบตกลงเพราะตามใจเพื่อน
๒. ขอคิดดูก่อนเพราะยังไม่แน่ใจในความสามารถ
๓. ปฏิเสธทันทีเพราะคิดว่าตนเองไม่มีความสามารถพอ
๔. ตอบตกลงเพราะภูมิใจที่เพื่อนยอมรับความสามารถของตนเอง

๒๔) ครูวิจารณ์ผลงานการเขียนเรียงความของนักเรียนแต่ละคนให้ทุกคนฟัง หลายคนได้รับคำชมเชยจากครู ส่วนของโสภาควิจารณ์ว่ายังมีจุดด้อยในเรื่องการใช้ภาษา การเขียนสรุปเรื่องและข้อบกพร่องอื่น ๆ อีกหลายเรื่อง ถ้านักเรียนเป็นโสภาคจะทำอย่างไร

๑. รู้สึกเสียใจแต่ก็ยอมรับคำวิจารณ์ของครู
๒. บ่นกับเพื่อนว่าครูไม่ควรวิจารณ์ผลงานให้เพื่อน ๆ คนอื่นฟัง
๓. ยอมรับว่าผลงานของตนเองบกพร่องและจะต้องปรับปรุงต่อไป
๔. บอกกับเพื่อนคนสนิทว่าผลงานของเพื่อนบางคนก็ได้รับคำตำหนิเหมือนกัน

๒๕) สารภีนุ่งกระโปรงสั้นมาก จึงถูกครูเรียกไปตักเตือน ถ้านักเรียนเป็นสารภีจะทำอย่างไร

๑. บอกกับครูว่ายังมีคนอื่น ๆ ที่นุ่งกระโปรงสั้นมากกว่าตน
๒. บอกกับเพื่อน ๆ ว่าให้ระวังจะถูกครูเรียกไปตักเตือน
๓. แก้ไขชายกระโปรงให้ยาวลงอย่างเต็มใจ
๔. แก้ไขชายกระโปรงให้ยาวลงโดยไม่พอใจ

๒๖) ชัยพรเดินชนแจกันดอกไม้ของดาวใจตกลงมาแตก ดาวใจจึงต่อว่าชัยพรที่ไม่ระมัดระวัง ชัยพรได้กล่าวคำขอโทษและแสดงความเสียใจอย่างจริงใจ ถ้านักเรียนเป็นดาวใจจะทำอย่างไร

๑. ให้ชัยพรซื้อแจกันมาให้ใหม่
๒. บอกครูและเพื่อน ๆ ว่าชัยพรแกล้ง
๓. บอกชัยพรว่าไม่เป็นไรต่อไปให้ระวังมากกว่านี้
๔. ให้อภัยเพราะเห็นว่าชัยพรเสียใจจริง ๆ

๒๗) ปู่ของถนอมกล่าวชมน้องชายของถนอมเป็นประจำว่า เป็นเด็กดีว่านอนสอนง่าย และสอนถนอมว่าให้ดูน้องเป็นตัวอย่าง ไม่ควรดื้อกับผู้ใหญ่ ถ้านักเรียนเป็นถนอม จะปฏิบัติเป็นอย่างไร

๑. ไม่น้อยใจปู่เพราะปู่สอนให้ทำในสิ่งที่ดี
๒. น้อยใจปู่บ้างแต่จะเชื่อฟังปู่จะได้รักมากขึ้น
๓. บอกปู่ด้วยความน้อยใจว่าปู่รักหลานไม่เท่ากัน
๔. บอกปู่ว่าไม่ควรนำตนเองไปเปรียบเทียบกับน้อง

๒๘) มยุรีช่วยแม่ล้างจานที่บ้าน และได้ทำจานสีนหลุดจากมือตกแตก แม่ต่อว่ามยุรีว่าไม่ระมัดระวัง ถ้านักเรียนเป็นมยุรีจะทำอย่างไร

๑. ร้องให้เสียใจที่ถูกแม่ต่อว่า
๒. น้อยใจเพราะตั้งใจช่วยแม่
๓. ไม่เสียใจเพราะบกพร่องจริง
๔. ต่อไปจะไม่ช่วยแม่อีก

๒๙) ในวันหยุดเสาร์และอาทิตย์ อาภรณ์มักจะไปบ้านพักคนชราเพื่อทำกิจกรรมบันเทิงแก่คนชรา นักเรียนคิดอย่างไรกับการกระทำของอาภรณ์

๑. อาภรณ์คงชอบคนสูงอายุ
๒. อาภรณ์อยากได้รับคำชมเชย
๓. อาภรณ์ได้ทำในสิ่งที่เขาพอใจ
๔. วันหยุดอาภรณ์ควรพักผ่อนมากกว่า

๓๐) ทุกเช้าเมื่อไปถึงโรงเรียน สุรภีจะจัดเก็บมุมหนังสือในห้องเรียนให้เป็นระเบียบเป็นประจำ นักเรียนคิดอย่างไรกับการกระทำของสุรภี

๑. สุรภีต้องการคำชมจากครูและเพื่อน
๒. สุรภีทำให้ห้องเรียนเรียบร้อยมากขึ้น
๓. สุรภีชอบทำสิ่งที่แตกต่างจากคนอื่น
๔. สุรภีเกรงว่าเพื่อนจะทำได้ไม่ดีเท่าตัวเอง